

ВИМОГИ ДО ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПРОЄКТУ

Професійне і науково-педагогічне стажування в Лабораторії міжнародного регіонознавства за програмою

«Стратегічна автономія та конкурентоспроможність ЄС в новій глобальній економіці»

11 листопада 2024 –
24 лютого 2025

1. Виконання індивідуального проекту за спеціальним напрямком є завершальним етапом проходження стажування та умовою визнання його таким, що відбулося.

2. Тему індивідуального проекту слухач обирає самостійно з запропонованого переліку (додаток А). Бажано, щоб тема проекту певною мірою була пов'язана з професійною діяльністю слухача.

Проект EuCompet
«Конкурентоспроможність Європи в новій глобальній економіці» Еразмус+ Модуль Жан Моне (термін реалізації проекту 01.10.2024 – 30.09.2027)

Кафедра глобальної економіки

3. Проєкт виконується в одній із таких форм: есе; постер; презентація. Форму проєкту слухач обирає самостійно. Виконані роботи, не пізніше ніж за 7 днів до останнього заняття, надсилаються на електронну адресу: **alfred.n.2024@gmail.com**.

4. Есе (до 4 000 знаків, без списку використаної літератури) виконується у форматі Word. Воно повинне містити:

- Прізвище та ініціали виконавця, його контактну електронну адресу;
- Тему есе;
- Короткий вступ;
- Виклад основного змісту;
- Висновки;
- Список використаної літератури (якщо у тексті були на неї посилання).

Есе – це виклад власних думок автора. Плагіат є недопустимим (усі роботи перевіряються на оригінальність) (див. зразок у Додатку Б).

5. Презентація (4-5 слайдів) виконується у форматі Power Point. Вона повинна наглядно демонструвати зв'язок між окремими положеннями, що розкривають зміст теми (див. зразок у Додатку В).

6. Постерна доповідь повинна бути розроблена у форматі Power Point в довільній формі, обсягом 1 постер, тобто один слайд (див. зразок у Додатку Г).

7. Мови індивідуальних проєктів: українська, англійська. Файл повинен мати назву відповідно до прізвища та ініціалів учасника стажування (напр.: Коваль Д.О.)

Орієнтовний перелік тем для виконання
індивідуальних дослідницьких проєктів

**Дискусійна панель 1. Єдиний ринок як ключовий актив ЄС і
рушій його конкурентоспроможності**

1. Вступ України до ЄС: як він вплине на конкурентоспроможність об'єднання?
2. Динаміка конкурентоспроможності обраної країни за роки її членства у ЄС
3. Конкурентоспроможність китайських товарів на європейських ринках: фактори та перспективи
4. Політика конкуренції ЄС: аналіз діяльності Єврокомісії
5. Позиція країни у міжнародних рейтингах: які резерви поліпшення (на прикладі однієї з країн ЄС).
6. Нетарифні бар'єри на єдиному ринку ЄС: що заважає безперешкодному руху товарів?
7. Уніфікація вимог до якості та форм надання послуг як шлях до зростання конкуренції ЄС
8. Гармонізація українського законодавства з європейськими стандартами: досягнення та проблеми
9. Подолання відмінностей в економічному розвитку країн-членів як шлях до посилення конкурентоспроможності ЄС
10. Вплив приватного капіталу на конкурентоспроможність малих і середніх підприємств у ЄС
11. Роль венчурних фондів у фінансуванні інноваційних проєктів у Європі: сучасні тренди
12. Залучення іноземного приватного капіталу до Європи: перспективи та виклики
13. Вплив приватного капіталу на розвиток інноваційних стартапів у Європі: аналіз секторів і країн
14. Фактори привабливості європейського ринку для іноземних інвесторів: аналіз приватних інвестицій у 2019-2024 роках
15. Вплив державних інвестицій на розвиток транспортної інфраструктури в ЄС: кейс-аналіз країн Центральної та Східної Європи
16. Значення державних інвестицій у цифрову інфраструктуру для підвищення конкурентоспроможності Європи в глобальній економіці
17. Державне фінансування проєктів зеленої інфраструктури в ЄС: як інвестиції сприяють переходу до сталого розвитку
18. Роль державних інвестицій у розвитку освітньої та науково-дослідної інфраструктури Європи: аналіз фінансування інноваційних центрів

19. Економічний ефект інвестицій Європейського Союзу у транскордонні інфраструктурні проекти: приклади з Connecting Europe Facility
20. Торівля ЄС – МЕРКОСУР: основні тенденції розвитку
21. Деякі аспекти співпраці між ЄС та СОТ
22. Наскільки вразливою є економіка ЄС?
23. Чи відповідає торгова політика ЄС вимогам Європейської зеленої угоди?
24. Торівля між ЄС та Китаєм: проблеми та перспективи
25. Європейська стратегічна автономія: економічна стійкість
26. Чому школярі передчасно покидають школи в Європейському Союзі?
27. Освітня інтеграція мігрантів в ЄС
28. Приватна чи державна освіта в ЄС: «за» та «проти»
29. COVID-19 як виклик освіті
30. Європейські цінності в освіті
31. Європейські навчальні заклади почали змінювати перелік навичок, умінь та компетенцій для здобувачів. В чому причина?

Дискусійна панель 2. Нова глобальна економіка чистої енергії

1. Геоекономічні зміни в енергетичному секторі Європи: роль водню в майбутніх енергетичних системах
2. Економічні та політичні виклики для чистої енергетики Європи через війну в Україні
3. Перспективи енергетичної співпраці ЄС та України після кризи
4. Енергетична безпека Європи в умовах глобальних криз: перспектива водневої економіки
5. Вплив української кризи на перехід Європи до чистої енергетики
6. Енергетична незалежність Європи: роль відновлюваних джерел енергії у контексті війни в Україні
7. Вплив кризи в Україні на розвиток чистої енергетики та водневої економіки в Європі
8. Вплив української кризи на водневі проєкти Європи
9. Виклики та можливості для України у водневій економіці майбутнього
10. Реформування енергетичного ринку ЄС для прискорення декарбонізації
11. Європейська зелена угода: перспективи досягнення кліматичних цілей у контексті енергетичної кризи
12. Енергетична безпека ЄС та України: можливості для спільної інтеграції енергетичних ринків

13. Інновації в енергетичній сфері для підвищення енергетичної незалежності ЄС
14. Промислова досконалість як основа конкурентоспроможності Європи
15. Промисловість для чистої та циркулярної економіки: розроблення нових матеріалів і безпечних для довкілля технологій
16. Циркулярна економіка. План дій Circular Economy Action Plan (CEAP)
17. Енерго- та ресурсоефективне будівництво
18. Дослідження, технології, інновації у Європейському Союзі
19. Економіка кліматичних інновацій: як на цьому будувати національне багатство?
20. Концепція створення в Україні мережі бізнес-інноваційних центрів як частини європейської мережі European Business Network (EBN)
21. Шляхи розвитку досліджень та інновацій в Україні
22. Ключові інструменти подолання глобальних викликів у контексті Європейського зеленого курсу

Дискусійна панель 3. Сильніша цифрова промислова Європа

1. Роль цифровізації у сприянні сталому розвитку європейських галузей.
2. Зв'язок між цифровими навичками та економічною конкурентоспроможністю в ЄС
3. Вплив політики цифровізації ЄС на малі та середні підприємства (МСП)
4. Європейський акт про цифрові послуги та цифрові ринки: створення справедливого цифрового простору
5. Цифровізація державних послуг у Європі: проблеми та перспективи до 2030 року
6. Який вплив має цифровізація на бізнес-процеси, на суспільство на окремого індивіда?
7. Цифровізація сфери послуг: можливості та проблеми
8. Які виклики суспільству «приготувала» цифровізація?

Яким може бути позитивним вплив вступу України до НАТО та ЄС на безпекову та економічну ситуацію в регіоні?

Сьогодні найчастіше говорять про те, які наслідки для України матиме її вступ до НАТО та ЄС. Однак це двосторонній процес. А тому важливо розуміти, що наслідки такого вступу відчують як самі організації, так і окремі країни, які до них входять. Знання суперечливості наслідків вступу необхідне як для того, щоб, з одного боку, мати додаткові аргументи у дискусіях про вступ, так і для розробки заходів, спрямованих на мінімізацію негативних впливів.

Серед наслідків, які позитивно вплинуть на рівень безпекової ситуації та здатні принести певні вигоди організаціям, доцільно виділити наступні:

1. На сьогодні Україна має найдосвідченішу та одну з найбільших армій серед європейських країн, яка має досвід протистояння потенційному агресору, від якого виходить загроза європейській безпеці. Так, Україні знадобиться додаткове озброєння, навчання, забезпечення. Своїх коштів на це наша країна не має, а тому фінансування має бути з фондів ЄС та НАТО. Однак в Україні є головне: високо мотивовані та досвідчені воїни. Тому обороноздатність Європейського Союзу та НАТО безперечно зросте.

2. Повномасштабна війна на виживання значно активізувала наукові та технічні розробки у сфері оборони. Українські зразки сучасного озброєння інколи не тільки не поступаються європейським, а й переважають їх (приклад – морські дрони). На сьогодні лише кілька країн ЄС виробляють сучасну воєнну техніку. Україна має необхідні території, мотивовані та підготовлені кадри для того, щоб стати одним з таких виробників у співпраці з провідними європейськими та американськими компаніями (1). Це не тільки питання оборони, але й можливість ефективного інвестування.

3. Пovoєнна Україна буде величезним додатковим ринком. Його насичення стане драйвером для прискорення розвитку європейської економіки, розв'яже проблему надвиробництва та безробіття. З іншого боку, будучи інтегрованою у об'єднану Європу, Україна зможе поповнити ринки праці деяких країн, які уже зараз потерпають від дефіциту робочих рук (як, наприклад, Польща). Належність до однієї цивілізації, єдність цінностей та життєвих цілей спростить процес адаптації українців до європейських традицій та умов.

4. За чисельністю населення ЄС поступається лише двом країнам – Індії та Китаю. У разі приєднання до Євросоюзу країн, які зараз є кандидатами (а найбільшою з них є саме Україна), його населення у півтора рази перевищить населення США. Це створює додаткові умови для розвитку економіки.

5. Територія України багата різноманітними природними ресурсами. Наша країна має найбільші в Європі запаси літію, титану та значні поклади інших копалин. Зокрема, ми маємо 1% світових запасів літію, який використовується для створення акумуляторів. Без них неможливий перехід на масове використання електромобілів. Сьогодні основними постачальниками літію на світові ринки є Китай, Аргентина, Чилі та Австралія.

Інвестиції у чотири родовища літію в Україні, які знаходяться на початковому рівні розробки, можуть звільнити Європу від її літієвої залежності (2), що підвищить економічну безпеку регіону. Україна також має близько 2% світових запасів урану. Його видобуток, переробка та постачання в Європу стане важливим кроком переходу на «зелену» енергетику та зменшення залежності від російського постачання.

6. Україна може стати зручним місцем для релокації виробництв європейських компаній, які зараз розташовані у Південно-Східній Азії (Китай, Індія, Бангладеш). По-перше вартість робочої сили в Україні є конкурентною порівняно з цими країнами. По-друге, транспортні видатки з України нижчі, порівняно з Південно-Східною Азією, зокрема, з Китаєм, вартість транспортування морем з якого зросла майже у п'ять разів за останні три роки: з 1100 пунктів у 2019 р. до 5050 пунктів у 2022 р., відповідно до Індексу контейнерних фрахтових ставок (3).

Разом з тим, слід розуміти й можливі негативні наслідки вступу України до ЄС. І саме вони є висловленими чи невисловленими аргументами на користь притримування цього процесу.

Список використаної літератури

1. Зеленський запропонував створити європейський оборонний хаб в Україні — деталі зустрічі з керівниками оборонних компаній США. URL: <https://uatv.ua/uk/zelenskyj-zaproponuvav-stvoryty-yevropejskyj-oboronnyj-hab-v-ukrayini-detali-zustrichi-z-kerivnykamy-oboronnyh-kompanij-ssha/>

2. Чайка О. Україна майже прогавила літієву лихоманку, хоча має великі поклади. Хто сподівається заскочити в останній вагон акумуляторного буму. URL: <https://forbes.ua/company/ukraina-mayzhe-progavila-litievu-likhomanku-khochha-mae-veliki-pokladi-khto-spodivaetsya-zaskochiti-v-ostanniy-vagon-akumulyatornogo-bumu-17072023-14805>

3. Ливч Д. Посилити ЄС: чому членство України потрібне самому Євросоюзу. URL: <https://rpr.org.ua/news/posylyty-yes-chomu-chlenstvo-ukrainy-potribne-samomu-yevrosoiuzu/>

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

Індивідуальний проєкт

Глобальні проблеми як феномен

*Виконав:
Петро Коваль*

Класифікація глобальних проблем

Глобальні проблеми – це явища, які охоплюють увесь світ та становлять реальну загрозу розвитку.

Соціальні

- Бідність
- Злочинність
- Військові конфлікти
- Економічна нерівність

Екологічні

- Забруднення довкілля
- Глобальне потепління
- Епідемії
- Перенаселення

Соціальні глобальні проблеми

Соціальні проблеми глобальні вирішуються також на наддержавному рівні.

Часто їх важко вирішити через небажання політичної еліти.

Наявність ядерної зброї робить особливо актуальною проблему війни та миру.

Екологічні глобальні проблеми

Екологічні проблеми, як правило, потребують вирішення на глобальному рівні.

Їх небезпека в тому, що вони шкодять переважній більшості людей.

Одним з вагомих кроків з подолання проблем є Паризька угода щодо клімату.

Шляхи розв'язання глобальних проблем

Соціальні

- Програми боротьби з бідністю
- Договори про роззброєння
- Спільна боротьба з екстремізмом
- Забезпечення проведення соціальної політики найбільш бідніми країнами

Екологічні

- Договори про обмеження шкідливих викидів
- Інвестування в «зелену» економіку
- Спільна допомога країнам, що постраждали від екологічних лих

REGIONAL WATER MANAGEMENT DEPENDENCE IN THE CONTEXT OF LIMITED WATER RESOURCES

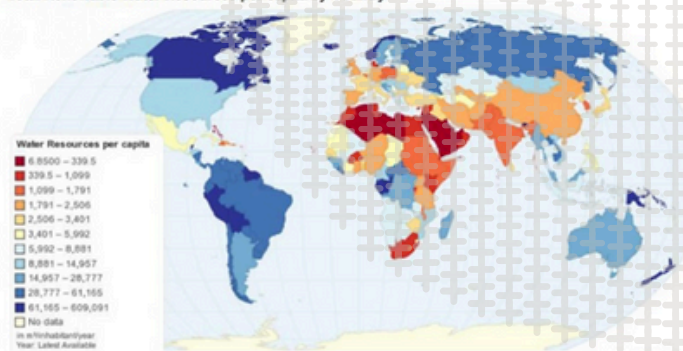
Svitlana Fedulova,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Alfred Nobel University

What water means to the modern world?

- Water is a common good
- Water is a market, as it is an expensive product
- Water is a productive resource (primarily energy)
- Water is a safety factor

Water-efficient economy is an economy that considers the use of water resources not only as a productive resource, but also as a product with a market value, a common economic good and a safety factor

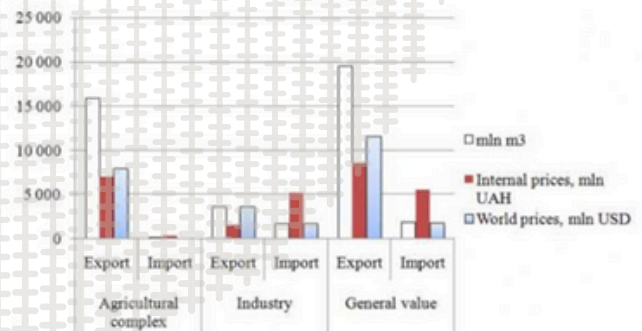
Total Renewable Water Resources per capita by Country

Virtual water

- the amount of **water** required to produce a product, from start to finish and is a mainly neglected and hidden component of production
- Virtual water flows help us see how the water resources in one country are used to support consumption in another country

Comparison of Virtual Water Flows in Ukraine

Note: According to the data of the Institute of Economics of Natural Resources and Sustainable Development of the National Academy of Sciences of Ukraine (as of January 1, 2013) (Khvesik, Levkovska, Sunduk, 2015)

1. Canada	–	80,746.0	ths m ³ /year;
2. Paraguay	–	58,412.0	ths m ³ /year;
3. Brazil	–	41,603.0	ths m ³ /year;
4. Russia	–	31,543.0	ths m ³ /year;
5. Australia	–	20,527.0	ths m ³ /year;
6. Argentina	–	20,181.0	ths m ³ /year;
7. USA	–	9,538.0	ths m ³ /year;
8. Thailand	–	6,454.0	ths m ³ /year;
9. Ukraine	–	3,911.0	ths m ³ /year;
10. France	–	3,277.0	ths m ³ /year;
11. Pakistan	–	1,306.0	ths m ³ /year.

Source: created acc.to the World Water Council, 2016

Threshold values of the index of regional water management dependence

Values I_{reg}	Characteristics of water-dependent dependence	Characteristics of the territory by value I_{reg}	Regions of Ukraine
0–0,5	Low	Used only to half of the water supply of the territory.	The rest of the other areas
0,51–0,7	Average	Used from 51 to 70% of the water supply area.	No category of addiction
0,71–1,0	High	Used from 71 to 100% of the water supply of the territory.	Crimea and the city of Sevastopol, Kiev and Kiev, Odesa
1,0 and >	Deficit	Used more than 100% of the water supply of the territory. Needed significant infrastructure schemes for the redistribution of water resources between regions for economic activity.	Dnipropetrovsk, Donetsk, Zaporozhye, Kherson

Index of regional water management – a new concept

Considering the effective regional water use, the functioning of territorial systems changes the paradigm of regulation of regional development – a new scientific concept for regulating the development of regional social and economic systems based is proposed.

Objective: To ensure a high level of well-being of the population by stimulating the water efficient activities of the regional socio-economic system and development of infrastructure

The development of the new index is elaborated in the Doctor of Science thesis of S. Fedulova (2018)